

Bondekonens lidelser.

For rigtig længe siden, da Anna var en lille pige, skulle hun en gang have fjernet en kindtand eller noget i den stil. Det er så længe siden at det nærmest er oldnordisk historie.

Da Anna sammen med sin mor går ud af døren hører hun tandlægen rose hende for at være så tapper og ikke knibe en eneste tåre. Uden for snøfter Anna at hun ikke troede at man måtte græde. Værre var det at det ikke ville stoppe med at bløde, så de måtte igen til tandlæge. Blødningen fik dog en ende, ja ellers havde det jo været en trist historie hvis Anna ikke havde overlevet hændelsen. Der skulle komme mere af samme skuffe.

Det var da Anna stadig var en mindre pige og var ved at raspe roer til familiens kreaturer. I hendes hjem havde man meget tidligt ligeberettigelse, dvs. kvinder og børn havde lige vilkår med mænd med hensyn til arbejdsbyrde. Det var som sagt i gamle dage, hvor man raspede roer ved at fylde roer i en maskine, lidt i stil med et rivejern, med tromle i den ene ende, og i den anden ende af maskinen kom roerne så ud i mindre stykker efter at en slags knive inde i tromlen havde sønderdelt de hele roer. Det hele foregik med håndkraft. Roerne fyldte man i med fork eller greb, så drejede man på et håndsving og det fik knivene til at arbejde. Det var hårdt arbejde som sagtens kunne erstatte et fitnesscenter, og oven i købet fik man lidt lomme penge for arbejdet.

Uheldigvis var der kommet en større sten med roerne ind i tromlen og havde sat sig fast ved knivene. Anna kunne ikke dreje svinghjulet, så hun stak sin venstre hånds fingre ind for at fjerne eller løsne stenen. Om hun nu var fummelfingret eller var kommet til at skubbe til svinghjulet med kroppen står hen i det uvisse, resultatet var dog at en af knivene havde kappet de yderste kupper af venstre hånds ring- og langfinger, og igen blødte det. Men de afhuggede stumper blev efter ihærdig søgning fundet blandt roestykkerne. Kørerne fik lidt blod men ikke noget kød den dag. Anna og familien havde nok at tænke på med at få blødningen til at stoppe. Først næste dag fik hun lov til at cykle over til lægen med fingerstumperne, men det var jo åbenlyst at der intet kunne gøres ud over at lægen plantede et par sting på det yderste af de to fingre, og så var den pot ude.

Anna trøstede sig med at hun dog i det mindste havde overlevet hændelsen med nogle mindre amputationer. Ikke noget med ambulance eller overpylrede forældre der holdt i hånd. Efter et par dages arbejdsfrihed kaldte arbejdet igen.

Det skulle fortsat være en lidt usikker barndom for Anna, for der gik ikke lang tid så var den gal igen. Hun havde i flere dage haft tiltagende smerter i mavens højre side. Efterhånden kunne familien godt se at der var noget helt galt med hende, det var ikke kun skaberi eller et forsøg på at pjække fra skole og arbejde. Det var galt med blindtarmen. Det eneste hun videre husker af den episode er at hun vist nok besvimed, blev kørt på hospitalet og hasteopereret, da bughinden var blevet perforeret. Det havde været noget af en kriminel situation, efter datidens og lægevidenskabens stand. Men også den hændelse overlevede hun. Det eneste men var et år som mildest talt ikke var synet værd, og heller ikke blev det med årene,

Bondekonens lidelser.

tværtimod. Der var nemlig gået betændelse i arret. Som voksen kvinde foretrak hun at gemme det hæslige ar under en badedragt, ikke noget med at fremvise ting og sager i bikini. Når hun lavede rigtig hårdt arbejde, kunne hun til tider mærke lidt smerte fra arret. Det var nok fordi overhud og underhud eller noget lignende var blevet syet sammen ved en fejl. Arret blev i al fald ved med at ligne et krater.

Efter den episode med blindtarmen var der så ro i en hel del år. Men pludselig var den gal igen. Anna var nu en voksen kvinde. Hun var i færd med at malke sine køer. Det var dengang hun endnu malkede med håndkraft. Hun var heldigvis færdig med at malke den sidste af sine 7 køer, sortbrogede malkekøer, som hun havde i de gode gamle dage, og hun bærer mælkespanden ud til køletanken, som hun havde gjort hver dag i årevis såvel morgen som aften. Køletanken var forholdsvis ny. Før dens tid havde hun brugt en lille vandkølemaskine, som blev sat ovenpå en lidt større mælkespand, og kølede mælken via vand fra en vandslange. Det var dengang vand ikke kostede en bondegård.

Sådan en mælkespand vejede godt til, sådan ca. med 20-25 liter mælk. Pludselig står der blod ud af Anna i begge ender og hun besvimer vist nok. Hun ved ikke hvor længe. Da hun vågner igen konstaterer hun lige med tilfredshed at der ikke er røget noget af det blodige stads op i mælketanken eller mælkespanden. Det havde også været en værre redelighed oven i det her bøvl. Men hun får sig møvet op på alle 4 og sølet ind i blod kravler hun ind til telefonen i huset. Dengang var der ingen der havde drømt op mobiltelefonens opfindelse. Anna fik med møje og besvær ringet til sin daværende gode nabo, en mand med mange ord, fagter og kloge råd, og teknisk snilde. Han var nær blevet hylet helt ud af den da han blev konfronteret med hendes tilstand, og mente at det var absolut bydende nødvendigt at rekvirere en ambulance.

Anna var en god uges tid på hospitalet, men hun huskede ikke længere noget mht. behandlingen, men var meget imponeret over den fine service. Hun følte nærmest hun var på hotel, men havde ikke noget at sammenligne med, da hun aldrig havde været på et hotel. Efter dette syntes hun det måtte have en ende med disse hændelser med masser af blod. Maveblødningen blev da også veloverstået og nu var der så ro for alskens sygdom i lang tid.

Bekendten og nogle af Annas familie inde fra byen passede bedriften og malkede morgen og aften. Det vil sige at bekendten overtog for en stund selve malkearbejdet, mens familien overtog fodring, mugning og vask af mælkespande og tank. De følte sig hensat til forrige århundrede og så sig nødsaget til at omorganisere bryggerset til malke - og vaskerum for alverdens spande, si, børster, klude, slanger og hvad der ellers hører til malkningsgrejet. Der var intet varmt vand i stalden, men til gengæld i stride strømme i bryggerset. Her var der afløb i gulvet, så dette rums gulv og vægge fik også en tur med vand og sæbe når alt andet grej var blevet vasket morgen og aften. Stalden blev fejtet til den store guldmedalje, vinduer blev vasket inde og ude, en lånt højtryksrenser kom i aktion og snart var stalden forvandlet til en skinnende balsal med nykalkede vægge. Køerne vidste knap nok hvad ben de skulle stå på når de trådte ind i deres nyvaskede hjem og Anna vidste det lige så lidt da hun kom hjem,

Bondekonens lidelser.

men hun bibeholdt og fortsatte med malkemaskinevask i bryggerset, så længe det varede. Hospitalsindlæggelsen blev nøglen til en ny landbrugsæra.

Den var startskuddet til landbrugsdriftens nedtrapning. Strukturudviklingen ville alligevel på sigt have sat en stopper for det lille landbrug. Der var vel næppe nogen afløser der ville køre ud til et oldnordisk landbrug, hvor alt foregik med håndkraft. Arla havde også sat tommeskruen på i forhold til knap nok at ville afhente mælk på så lille en bedrift og uden egentlig malkerum.

Derfor blev de bedste køer udtaget til avl og indsimineret med sæd fra en kødkvægstyr. Således blev den sortbrogede ko efterhånden afløst af de tre kødkvægspiger, som hvert år velsignede Anna med hver en ny kalv. Hun havde aldrig oplevet tvillingefødsler på sin bedrift, men nogle år lignede kalvene til forveksling hinanden, og da var det kun nummeret på øremærket der var forskellige. Kreaturer er meget forskellige og ligner dog hinanden næsten til forveksling. På et punkt er de alle ens, altså de sortbrogede, de har alle sorte ører. På et andet punkt ligner de måske også hinanden temmelig meget, nemlig med hensyn til tankevirksomhed eller bedre sagt med hensyn til de lange pauser mellem tankerne. En spydig fugl har engang fremsat den påstand at en ko får en tanke sådan ca. engang om ugen.

På den lille bedrift, hvor der var langt mellem tankerne, blev der et stykke tid efter hospitalsopholdet ryddet ud i alt hvad der havde med malkningens æra at gøre, og det var egentlig ikke så trist endda, for der blev jo nogle dyr tilbage, og det tunge slid og den daglige pligt blev afløst af større frihed og et landbrug med hobbypræg.

Nu stod mælkespandene og jungerne i en samlet flok med blomster i om sommeren. Et sidste vemodigt minde om en svunden tid.

Anna havde nu mere tid til sig selv og udadrettede oplevelser. Den mindre arbejdsbelastede hverdag afstedkom så absolut en mærkbar bedring i kroppens slidte led. Der gik dog ikke lang tid før slangen i paradiset stak sit hoved frem. En mindre arbejdsbyrde og nedsat forbrænding af lidt ekstra god mad havde udmøntet sig i nogle ekstra kilo på sidebenene, og galdeblæren havde tillagt sig nogle galdesten. Enhver unødvendig nydelse hævnedes sig prompte. Hun kom uvægerlig til at tænke på Goethes "Faust". Anna havde efter en scanning og en del andre undersøgelser fået en indkaldelse til operation og fjernelse af galdeblæren. Annas fobier i forhold til det kittelklædte sundhedspersonale og deres remedier og ikke mindst deres tvivlsomme ry, gjorde at hun afbestilte hospitalstiden, prøvede at holde sig på måtten og nyde i små doser og motionere i lidt større doser. I stedet for et samtykke til en operation, googledes hun på den nye indkøbte pc. Hun regnede med at kunne finde en alternativ løsning på problemet. Hun var stødt på en oliekur. Desværre var hun også stødt på en masse andet foruroligende sundheds/sygdomsstof i sin søgen, og det kunne godt hjemsøge hendes drømme når hun tog sig en morfar i gyngestolen.

På den anden side fik hun åbnet øjnene til at kæde visse begivenheder fra tidligere i sit liv sammen med de snigende skavanker som nu hjemsøgte hende. I en del sundhedsproblematikker på nettet kunne hun læse at tidligere infektioner, virus,

Bondekonens lidelser.

bakterier behandlet eller ubehandlet på et senere tidspunkt kunne være årsag til autoimmune sygdomme. Et kim kunne ligge og ulme under overfladen. Hun læste om den frygtede MRSA-virus i kobesætninger overført til mennesker. Hun kom også til at tænke på at der havde været infektion i arret efter blindtarmsoperationen, nogle slet behandlede lungebetændelser, en maveforgiftning osv. Nej nu måtte hun ikke gå i selvsving igen. Hun måtte se at komme i gang med nogle meditative øvelser, så hun kunne skræmme angst og bekymring bort. Det gjaldt om at fremtrylle tillid til universets gode kræfter, sætte sejl i de positive tanker og afbalancere følelseslivet eller den mentale tilstand, der svingede fra dybt traumatiseret til himmel højt jublende. Anna anede at den daglige øvelse ville blive en livslang arbejdsproces, forhåbentlig mod nye horisonter.